

27.1.2016

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Isisin järjestelmällisesti toteuttamasta uskonnollisten vähemmistöjen joukkomurhasta
(2016/2529(RSP))

Lars Adaktusson, Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Andrej Plenković, Antonio Tajani, Michael Gahler, Mariya Gabriel, David McAllister, Michèle Alliot-Marie, Esther de Lange, Kinga Gál, Tunne Kelam, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Lorenzo Cesa, Roberta Metsola, Philippe Juvin, Adam Szejnfeld, Davor Ivo Stier, Therese Comodini Cachia, Barbara Matera
PPE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Isisin järjestelmällisesti toteuttamasta uskonnollisten vähemmistöjen joukkomurhasta (2016/2529(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa ja erityisesti Irakin tilanteesta 27. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman¹, Irakin ja Syyrian tilanteesta sekä IS:n hyökkäyksestä ja vähemmistöjen vainoamisesta 18. syyskuuta 2014 antamansa päätöslauselman² ja erityisesti sen 4 kohdan, aiheesta ”Irak: naisten kidnappaukset ja huono kohtelu” 27. marraskuuta 2014 antamansa päätöslauselman³, erityisesti IS-järjestöön liittyvästä humanitaarisesta kriisistä Irakissa ja Syyriassa 12. helmikuuta 2015 antamansa päätöslauselman⁴ ja etenkin sen 27 kohdan, Isisin/Da’eshin viime aikoina Lähi-idässä erityisesti assyrialaisiin kohdistamista hyökkäyksistä ja kaappauksista 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman⁵ ja erityisesti sen 2 kohdan, EU:n vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2013 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman⁶ ja erityisesti sen 129 ja 211 kohdan, EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusneuvostossa vuonna 2015 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman⁷ ja erityisesti sen 66 ja 67 kohdan, kristittyjen vainosta maailmassa ja terroristijärjestö al-Shabaabin tekemistä opiskelijoiden surmista Keniassa 30. huhtikuuta 2015 antamansa päätöslauselman⁸ ja erityisesti sen 10 kohdan sekä ISIS/Da’esh-järjestön harjoittamasta kulttuurikohteiden tuhoamisesta 30. huhtikuuta 2015 antamansa päätöslauselman⁹,
- ottaa huomioon 1. kesäkuuta 2006 antamansa päätöslauselman naisten asemasta aseellisissa selkkauksissa sekä heidän roolistaan maan konfliktinjälkeisessä jälleenrakentamisessa ja demokratiakehityksessä¹⁰,
- ottaa huomioon 18. huhtikuuta 2013 neuvostolle antamansa suosituksen Yhdistyneiden kansakuntien suojeluvastuun periaatteesta¹¹,
- ottaa huomioon 16. maaliskuuta 2015 Syyriaa ja Irakia sekä ISILin/Daeshin muodostamaa uhkaa koskevasta EU:n alueellisesta strategiasta, 20. lokakuuta 2014 ISILin/Daeshin aiheuttamasta kriisistä Syyriassa ja Irakissa, 30. elokuuta 2014 Irakista ja Syyriasta, 14. huhtikuuta 2014 ja 12. lokakuuta 2015 Syyriasta sekä 15. elokuuta 2014 Irakista annetut neuvoston päätelmät,

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0011.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0027.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0066.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0040.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0071.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0076.

⁷ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0079.

⁸ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0178.

⁹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0179.

¹⁰ EUVL L 298 E, 8.12.2006, s. 287.

¹¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2013)0180.

- ottaa huomioon 8. toukokuuta 2003 tehdyn neuvoston päätöksen 2003/335/YOS joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja sotarikosten tutkinnasta ja syytteenpanosta¹,
- ottaa huomioon EU:n suuntaviivat uskonnon tai vakaumuksen vapauden edistämisestä ja suojelemisesta, EU:n suuntaviivat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen edistämiseksi, EU:n suuntaviivat naisiin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen torjunnasta, EU:n politiikan suuntaviivat suhteissa kolmansiin maihin kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rangaistukseen liittyvissä kysymyksissä, EU:n suuntaviivat lapsista aseellisten selkkauksien yhteydessä, EU:n suuntaviivat lapsen oikeuksien edistämiseksi ja suojaamiseksi sekä sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat,
- ottaa huomioon EU:n puheenvuoron YK:n ihmisoikeusneuvostossa 25. maaliskuuta 2015 (YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston Irak-raporttia koskeva avoin vuoropuhelu),
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Irakista ja Syyriasta antamat julkilausumat sekä hänen vastauksensa seuraaviin parlamentin kysymyksiin: 1. kesäkuuta 2015 esitetty kysymys kreikkalais-ortodoksisten kristittyjen joukkotuhonnasta Syyriassa (E-004733/2015), 30. kesäkuuta 2015 esitetty kysymys kidutetuista ja omaisuutensa ryöstöissä menettäneistä kristityistä Irakissa (E-004152-15), 30. lokakuuta 2015 esitetty kysymys kristittyjen vainoamisesta ja joukkotuhonnasta (P-012721/2015) sekä kristittyjen sieppauksista Syyriassa (E-004156-15) ja kristittyjen yhteisöjen turvaamisesta Lähi-idässä (E-004001/15) esitetyt kysymykset, joihin annettiin yhteinen vastaus 10. marraskuuta 2015,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksista vastaavan EU:n erityisedustajan Stavros Lambrinidisin Euroopan unionin puolesta esittämän lausunnon YK:n turvallisuusneuvostossa 27. maaliskuuta 2015 käydyssä avoimessa keskustelussa, jossa käsiteltiin Lähi-idässä etnisiin tai uskonnollisiin perusteisiin tehtyjen hyökkäysten ja rikkomusten uhrien asiaa,
- ottaa huomioon 24. lokakuuta 2005 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 60/1 YK:n huippukokouksen tuloksista (138–140 kohta) sekä 12. tammikuuta 2009 päivätyn YK:n pääsihteerin raportin suojeluvastuun täytäntöönpanosta,
- ottaa huomioon YK:n pääsihteerin Ban Ki-moonin antamat julkilausumat Irakista ja suojeluvastuusta,
- ottaa huomioon 11. marraskuuta 2015 annetun YK:n pääsihteerin Irakista vastaavan erityisedustajan Ján Kubišin selonteon YK:n turvallisuusneuvostolle,
- ottaa huomioon 25. elokuuta 2014 annetun YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Navi Pillayn julkilausuman irakilaisista siviileistä, jotka kärsivät kammottavia laaja-alaisia ja järjestelmällisiä vainoja,

¹ EUVL L 118, 14.5.2003, s. 12.

- ottaa huomioon seksuaalista väkivaltaa konflikteissa tarkastelevan YK:n pääsihteerin erityisedustajan Zainab Hawa Banguran 15. heinäkuuta 2014 Irakista antaman julkilausuman, jossa kielletään taistelijoita käyttämästä seksuaalista väkivaltaa sotilaallisen tai poliittisen hyödyn tavoitteluun, ja 3. elokuuta 2015 antaman julkilausuman Sinjarin murhenäytelmän ensimmäisestä vuosipäivästä,
- ottaa huomioon seksuaalista väkivaltaa konflikteissa tarkastelevan YK:n pääsihteerin erityisedustajan Zainab Hawa Banguran ja YK:n pääsihteerin Irakista vastaavan erityisedustajan Nikolai Mladenovin 13. elokuuta 2014 Irakista antaman yhteisen julkilausuman, jossa YK:n virkamiehet kehottavat lopettamaan välittömästi Irakin vähemmistöihin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston äskettäiset päätöslauselman Irakista ja Syyriasta, erityisesti päätöslauselman 2249 (2015), jossa tuomitaan Isisin viimeaikaiset terrori-iskut,
- ottaa huomioon 3. syyskuuta 2014 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman S-22/1 Irakin ihmisoikeustilanteesta nk. Irakin ja Levantin islamilaisen valtion ja siihen yhteydessä olevien ryhmien väärinkäytösten takia,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisyhteiskunnallisten ja poliittisten oikeuksien koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista vuodelta 1989 ja siihen vuonna 2000 liitetyn valinnaisen pöytäkirjan, joka koskee lasten osallistumista aseellisiin konflikteihin,
- ottaa huomioon vuonna 1981 annetun YK:n julistuksen kaikkinaisen uskontoon tai vakaumukseen perustuvan syrjinnän ja suvaitsemattomuuden poistamisesta,
- ottaa huomioon vuonna 1984 tehdyn kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen,
- ottaa huomioon 9. joulukuuta 1948 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi,
- ottaa huomioon Kansainvälisen tuomioistuimen 26. helmikuuta 2007 antaman tuomion asiassa, joka koskee joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi tehdyn yleissopimuksen soveltamista (Bosnia ja Hertsegovina v. Serbia ja Montenegro), entisen Jugoslavian alueella tehtyjä rikoksia käsittelevän kansainvälisen sotarikostuomioistuimen (ICTY) oikeudenkäyntiosaston 2. elokuuta 2001 antaman tuomion (syyttäjä v. Radislav Krstic) sekä valitusjaoston samassa asiassa 19. huhtikuuta 2004 antaman tuomion,
- ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön, erityisesti sen 5–8 artiklan,

- ottaa huomioon YK:n erityisneuvonantajan toimiston laatiman analyysikehyksen joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemisestä,
 - ottaa huomioon 12. elokuuta 2014 annetun YK:n pääsihteerin joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemisestä vastaavan erityisneuvonantajan sekä YK:n pääsihteerin suojeluvastuusta vastaavan erityisneuvonantajan julkilausuman Irakin tilanteesta,
 - ottaa huomioon siviilien suojelusta Irakin aseellisessa konfliktissa annetut YK:n Irakin avustusoperaation (UNAMI) raportit, jotka kattavat ajanjaksot 11. syyskuuta–10. joulukuuta 2014 sekä 11. joulukuuta 2014–30. huhtikuuta 2015,
 - ottaa huomioon 27. maaliskuuta 2015 julkaistun YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston raportin Irakin ihmisoikeustilanteesta nk. Irakin ja Levantin islamilaisen valtion (ISIL) ja siihen yhteydessä olevien ryhmien väärinkäytösten takia ja erityisesti raportin 16 kohdan, jossa käsitellään ISILin tekemiä rikkomuksia ja uskonnollisia ja etnisiä ryhmiä vastaan tehtyjä hyökkäyksiä,
 - ottaa huomioon 16. kesäkuuta 2015 annetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistämistä ja suojelua terrorismia torjuttaessa käsittelevän YK:n erityisraportoijan raportin ja erityisesti sen 11 kohdan,
 - ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2015 ihmisoikeusneuvoston 28. istunnossa annetun ihmisoikeusneuvoston raportin sekä Irakin valtuuskunnan erityisesti 746 kohdassa esittämät näkemykset,
 - ottaa huomioon 13. lokakuuta 2015 annetun YK:n pääsihteerin joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemisestä vastaavan erityisneuvonantajan sekä YK:n pääsihteerin suojeluvastuusta vastaavan erityisneuvonantajan julkilausuman uskontoon perustuvan väkivaltaan yllyttämisen lisääntymisestä Syyriassa,
 - ottaa huomioon 27. heinäkuuta 2015 julkaistun YK:n ihmisoikeusvaltuutetun raportin teknisestä avusta, jolla pyritään edistämään ja suojelemaan ihmisoikeuksia Irakissa, ja erityisesti raportin 18 kohdan,
 - ottaa huomioon Irakin hallituksen pyynnöstä laaditun, 13. maaliskuuta 2015 julkaistun YK:n ihmisoikeuskomitean raportin,
 - ottaa huomioon ihmisoikeusneuvostolle 13. elokuuta 2015 esitellyn Syyrian arabitasavallan tilannetta käsittelevän YK:n kansainvälisen tutkintakomission raportin ja erityisesti sen 165–173 kohdan,
 - ottaa huomioon paavi Franciscuksen Santa Cruz de la Sierrassa (Boliviassa) 9. heinäkuuta 2015 pitämän puheen,
 - ottaa huomioon 8. syyskuuta 2015 hyväksytyn Pariisin toimintasuunnitelman,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. panee merkille, että kuten YK:n pääsihteeri totesi suojeluvastuun täytäntöönpanosta yleiskokouksessa 8. syyskuuta 2015 käydyssä epävirallisessa avoimessa

vuoropuhelussa, kansainvälinen yhteisö on pettänyt liian monta haavoittuvassa asemassa olevaa ryhmää suojeluvastuun hyväksymisen jälkeen;

- B. toteaa, että joukkotuhonta, rikokset ihmisyyttä vastaan ja sotarikokset, riippumatta siitä, missä ja milloin ne tapahtuvat, eivät saa jäädä rankaisematta ja että niiden osalta on varmistettava tehokas syytteenpano toteuttamalla toimenpiteitä kansallisella tasolla ja kehittämällä kansainvälistä yhteistyötä;
- C. toteaa, että joukkotuhonta, rikokset ihmisyyttä vastaan ja sotarikokset ovat kaikkien jäsenvaltioiden yhteinen huolenaihe ja jäsenvaltiot toimivat päättäväisesti yhteistyössä niiden ehkäisemiseksi ja lopettaakseen niihin syyllistyneiden henkilöiden rankaisematta jäämisen, kuten 16. kesäkuuta 2003 hyväksytyssä neuvoston yhteisessä kannassa 2003/444/YUTP vahvistetaan;
- D. ottaa huomioon, että Kansainvälisen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan valtion velvollisuus estää joukkotuhonta ja vastaava velvollisuus ryhtyä toimiin alkavat siitä hetkestä, kun valtio saa tietää tai sen olisi tavallisesti pitänyt saada tietää vakavasta joukkotuhonnan vaarasta¹;
- E. ottaa huomioon, että kuten YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 2249 (2015) todettiin, nk. Isisin/Da'eshin ääri-ideologia, järjestön terroriteot, sen jatkuvat räikeät, järjestelmälliset ja laaja-alaiset siviileihin kohdistuvat hyökkäykset, ihmisoikeuksien loukkaukset ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden rikkomukset, myös uskonnollisin ja etnisin perustein tehdyt rikkomukset, järjestön toteuttama kulttuuriperinnön tuhoaminen ja harjoittama kulttuuriomaisuuden laitton kauppa muodostavat globaalin ja ennennäkemättömän uhan kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle;
- F. ottaa huomioon, että kristityt ovat kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleva ryhmä Irakissa ja Syyriassa ja he joutuvat jatkuvasti ja järjestelmällisesti nk. Isisin/Da'eshin hyökkäysten kohteeksi, ja toteaa, että järjestö pyrkii tarkoituksellisesti kristittyjen tuhoamiseen ja kulttuuriseen hävittämiseen vallassaan olevilla alueilla; ottaa huomioon, että kristittyjä on tapettu, teurastettu, hakattu, kiristetty, siepattu ja kidutettu; ottaa huomioon, että heitä on orjuutettu (erityisesti naisia ja lapsia, joihin kohdistuu myös muunlaista seksuaalista väkivaltaa), pakotettu kääntymään islaminuskoon ja he ovat joutuneet pakkoavioliittojen ja ihmiskaupan uhreiksi; ottaa huomioon, että lapsia on myös värvätty pakolla järjestön riveihin; panee merkille, että kristittyjen kirkkoja ja uskonnollisia ja kulttuurikohteita on vahingoitettu;
- G. ottaa huomioon, että kristityt ovat maailman vainotuin uskontoryhmä ja tietojen mukaan vuosittain tapetaan yli 150 000 kristittyä, kuten Euroopan parlamentti totesi 30. huhtikuuta 2015 kristittyjen vainosta maailmassa antamassaan päätöslauselmassa; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentin varapuhemies Antonio Tajani, joka vastaa Euroopan parlamentin kirkkojen ja uskonnollisten yhdyskuntien kanssa SEUT-sopimuksen 17 artiklan mukaisesti käymästä vuoropuhelusta, totesi kristittyjen vainoa maailmassa käsitelleen korkean tason erityiskokouksen aikana 1. joulukuuta 2015, että

¹ 26. helmikuuta 2007 annettu tuomio asiassa, joka koski joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi tehdyn yleissopimuksen soveltamista (Bosnia ja Hertsegovina v. Serbia ja Montenegro), 431 kohta.

mihinkään uskonnolliseen yhteisöön ei kohdistu niin paljon vihaa, väkivaltaa ja järjestelmällisiä hyökkäyksiä kuin kristittyihin; toteaa, että Euroopan parlamentin puhemies Martin Schulz totesi samaisessa kokouksessa, että kristittyjen vainoa aliarvioidaan eikä siihen ole puututtu riittävästi;

- H. ottaa huomioon, että ääriliikkeistä ja kristittyjen jatkuvista vainoista on muodostumassa merkittävä tekijä koko ajan lisääntyvien laajamittaisen muuttoliikkeen ja sisäisten siirtojen yhteydessä; ottaa huomioon, että kristittyjen lukumäärä Syyriassa ja Irakissa on pudonnut merkittävästi vainojen seurauksena: Irakissa 1 400 000:sta vuonna 2003 noin 300 000:een ja Syyriassa 1,25 miljoonasta vuonna 2011 vain 500 000:een tänä päivänä, mikä käy ilmi paavillisen Aid to the Church in Need -säätiön (ACN) raportista ”Persecuted and Forgotten?”, jossa käsitellään uskonsa vuoksi sorrettuja kristittyjä vuosina 2013–2015, sekä muista luotettavista julkisista lähteistä;
- I. ottaa huomioon, että joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi vuonna 1948 tehdyn YK:n yleissopimuksen II artiklassa vahvistettu joukkotuhonnan kansainvälinen oikeudellinen määritelmä kattaa kaikki toimet, jotka tähtäävät jonkin kansallisen, etnisen, rodullisen tai uskonnollisen ryhmän hävittämiseen joko kokonaan tai osittain, ja toteaa, että tällaisia toimia ovat esimerkiksi a) ryhmän jäsenten tappaminen, b) vaikean ruumiillisen tai henkisen vamman aiheuttaminen ryhmän jäsenille, c) ryhmän elinehtojen tahallinen huonontaminen tarkoituksella aikaansaada sen fyysinen hävittäminen joko kokonaan tai osittain, d) sellaisten toimien toteuttaminen, joiden tarkoituksena on syntyvyyden estäminen ryhmän piirissä ja e) lasten pakollinen siirtäminen ryhmästä toiseen; toteaa, että yleissopimuksen III artiklassa joukkotuhonnan ohella rangaistavia ovat toimiminen yhdessä joukkotuhonnan toteuttamiseksi, suora ja julkinen yllytys joukkotuhontaan sekä osallisuus joukkotuhontaan;
- J. ottaa huomioon, että entisen Jugoslavian alueella tehtyjä rikoksia käsittelevän kansainvälisen sotarikostuomioistuimen oikeudenkäyntijaoston 2. elokuuta 2001 antamassa tuomiossa asiassa syyttäjät v. Radislav Krstic koskien Srebrenican joukkotuhontaa todettiin, että samanaikaisia iskuja kohteena olevan ryhmän kulttuuriseen ja uskonnolliseen omaisuuteen ja symboleihin voidaan oikeutetusti pitää todisteena yrityksestä tuhota ryhmä fyysisesti (580 kohta);
- K. ottaa huomioon, että entisen Jugoslavian alueella tehtyjä rikoksia käsittelevän kansainvälisen sotarikostuomioistuimen valitusjaoston 19. huhtikuuta 2004 antamassa tuomiossa asiassa syyttäjät v. Radislav Krstic koskien Srebrenican joukkotuhontaa todettiin, että kohteena olevaan ryhmän osaan kuuluvien henkilöiden lukumäärä on välttämätön ja tärkeä lähtökohta, vaikkakaan ei kaikissa tapauksissa tutkinnan päätöspiste, ja että kohteena olevien henkilöiden lukumäärää olisi arvioitava paitsi absoluuttisena lukuna myös suhteessa koko ryhmän kokoon ja että kohteena olevan osan lukumääräisen koon lisäksi voi olla hyödyllistä tarkastella myös sen etusijaa ryhmän sisällä ja että jos tietty osa ryhmästä kuvaa koko ryhmää tai on keskeisen tärkeä sen selviämisen kannalta, tämä saattaa tukea tulkintaa, että osaa voidaan pitää merkittävänä 4 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä;
- L. ottaa huomioon, että Srebrenicassa asui kaikkiaan arviolta 40 000 muslimia ennen kaupungin valtausta vuonna 1995, jolloin 7 000–8 000 muslimimiestä tapettiin, ja

toteaa, että entisen Jugoslavian alueella tehtyjä rikoksia käsittelevä kansainvälinen sotarikostuomioistuin julisti tämän joukkotuhonnaksi;

- M. ottaa huomioon, että suurin osa niistä kahdeksasta ei-kumulatiivisesta tekijästä, jotka on luokiteltu YK:n erityisneuvonantajan toimiston joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemisestä laatimassa analyysikehyksessä, esiintyy jo Syyrian ja Irakin vainottujen kristittyjen asiassa (syrjintä ja ihmisoikeusloukkaukset, olosuhteet, jotka vaikuttavat valmiuksiin estää joukkotuhonta, laittomien aseiden ja aseellisten ryhmien esiintyminen, valtion/alueen johtavien toimijoiden motivaatio, toimet, joilla kannustetaan kansallisten, rodullisten, etnisten ja uskonnollisten ryhmien jakolinjoihin, joukkotuhonnan toteuttamista helpottavat olosuhteet, joukkotuhontatoimet, todisteet yrityksestä ”tuhota kokonaan tai osittain” ja laukaisevat tekijät);
- N. ottaa huomioon, että Irakin kristittyihin kohdistuvat orastava joukkotuhonta, rikokset ihmisyyttä vastaan ja sotarikokset alkoivat toden teolla, kun kristittyjä alettiin tappaa vuonna 2003, ja toteaa, että tämän jälkeen tappamiset ovat lisääntyneet ja kohdistuvat nyt uskonnollisen taustan perusteella kaikkiin kristittyihin; ottaa huomioon, että useimmissa tapauksissa rikosten tekijät ovat ilmoittaneet, että he haluavat kristittyjen häviävän Irakista;
- O. ottaa huomioon, että Syyrian katoliseen kirkkoon kuuluvaan Pyhän Jumalanäidin kirkkoon Bagdadissa 31. lokakuuta 2010 tehdyssä hyökkäyksessä sai surmansa 58 ihmistä, joista 51 panttivankia ja 2 pappia; ottaa huomioon, että al-Qaidaan ja Isisiin kytköksissä oleva ryhmä ilmoitti, että kristityt olivat ”oikeutettu kohde”; ottaa huomioon, että viikkoja tämän tapahtuman jälkeen pommitukset ja kuolonuhreja vaatineet iskut ravistelivat kristittyenemmistöisiä alueita Bagdadissa;
- P. ottaa huomioon, että 66 kirkkoon on hyökätty tai isketty pommein järjestelmällisissä pommituksissa, joita Irakin kristittyjen kirkkoihin on kohdistettu viime vuosina (41 Bagdadissa, 19 Mosulissa, 5 Kirkukissa ja 1 Ramadissa); ottaa huomioon, että myös kahta nunnaluostaria, yhtä munkkiluostaria ja yhtä kirkon pitämää orpokotia on pommitettu;
- Q. ottaa huomioon, että 6. elokuuta 2014 vastaisena yönä yli 150 000 kristittyä pakeni nk. Isisin/Da’eshin joukkojen etenemistä Mosulin, Qaraqoshin ja muiden Niniven tasangolla sijaitsevien kylien kautta ja että kaikki heidän omaisuutensa ryöstettiin, ja toteaa, että paenneet eivät ole tähän päivään mennessä pystyneet palaamaan kotiseuduilleen vaan elävät alkeellisissa oloissa Pohjois-Irakissa;
- R. ottaa huomioon, että seksuaalista väkivaltaa konflikteissa tarkasteleva YK:n pääsihteerin erityisedustaja Zainab Hawa Bangura totesi 15. heinäkuuta 2014, että Irakissa on myös saatu tietoja siitä, että etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin on kohdistettu fyysistä väkivaltaa, myös seksuaalista väkivaltaa; ottaa huomioon, että erityisedustaja totesi 3. elokuuta 2015 Sinjarin tragedian ensimmäisenä vuosipäivänä, että seuraavina päivinä hirvittävien surmatöiden yhteydessä ISIL etsi ja otti kiinni satoja etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvia naisia ja tyttöjä ja otti käyttöön seksuaalisesta väkivallasta, orjuuttamisesta, sieppauksista ja ihmiskaupasta koostuvan toimintatavan, joka jatkuu yhä, ja että näitä seksuaaliseen väkivaltaan konfliktitilanteissa perustuvia hirvittäviä rikoksia, joita voidaan mahdollisesti pitää sotarikoksina, rikoksina ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhontana, ei unohdeta;

- S. ottaa huomioon, että seksuaalista väkivaltaa konflikteissa tarkasteleva YK:n pääsihteerin erityisedustaja Zainab Hawa Bangura ja YK:n pääsihteerin Irakista vastaava erityisedustaja Nikolai Mladenov antoivat 13. elokuuta 2014 yhteisen julkilausuman, jossa vahvistettiin, että ISIL on saattanut siepata noin 1 500 naispuolista kristittyä ja jesidiä ja pakottanut heidät myöhemmin seksuaaliseen orjuuteen; toteaa, että kyseisessä julkilausumassa molemmat erityisedustajat kiinnittivät huomiota naisten ja lasten nimenomaiseen valikointiin ja nk. Irakin ja Levantin islamilaisen valtion tekemiin raakalaismaisuuksiin vähemmistöjä kohtaan hallinnassaan olevilla alueilla;
- T. toteaa, että YK:n pääsihteerin joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemisestä vastaava erityisneuvonantaja ja YK:n pääsihteerin suojeluvastuusta vastaava erityisneuvonantaja totesivat 12. elokuuta 2014 Irakin asiasta, että erityisneuvonantajien saamien tietojen mukaan Isisin tekemät teot saattavat kertoa joukkotuhonnan vaarasta;
- U. ottaa huomioon, että Irakin hallituksen pyynnöstä laaditussa 13. maaliskuuta 2015 julkaistussa YK:n ihmisoikeuskomitean raportissa todettiin, että ISILin iskujen kohteena olevia etnisiä ja uskonnollisia ryhmiä ovat esimerkiksi jesidit, kristityt, turkmeenit, sabiaanit/mandealaiset, kakait, kurdit ja shiitit ja että voidaan tehdä se johtopäätös, että joitakin [Irakin vuosien 2014–2015] tapahtumista voidaan mahdollisesti pitää joukkotuhontana;
- V. ottaa huomioon, että siviilien suojelusta Irakin aseellisessa konfliktissa annetussa YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston ja YK:n Irakin avustusoperaation (UNAMI) 19. tammikuuta 2016 julkaistussa raportissa, jossa käsitellään Irakin tilannetta 1. toukokuuta ja 31. lokakuuta 2015 välisenä aikana, todetaan, että siviilit joutuvat edelleen kärsimään pöyristyttävää väkivaltaa Irakissa ja että nk. Irakin ja Levantin islamilainen valtio (ISIL) jatkaa ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden järjestelmällisiä ja laaja-alaisia loukkauksia ja että näitä tekoja voidaan joissakin tapauksissa pitää sotarikoksina, rikoksina ihmisyyttä vastaan ja mahdollisesti joukkotuhontana;
- W. ottaa huomioon, että nk. Isis/Da'esh sieppasi ne, jotka eivät pystyneet pakenemaan Mosulista ja Niniven tasangolta, ja muut kuin musliminaiset ja -lapset otettiin orjiksi ja jotkut myytiin ja toiset tapettiin raa'asti tekijöiden filmatessa;
- X. ottaa huomioon, että nk. Isis/Da'esh ja Syyrian puolisotilaalliset ääriliikkeet ovat tarkoituksellisesti ja järjestelmällisesti kohdistaneet iskuja kristittyjen kirkkoihin ja muihin rakennuksiin, kuten Aleppossa, Syyriassa, sijaitsevaan Pyhän Franciscuksen kirkkoon, johon tehtiin kranaatti-isku jumalanpalveluksen aikana 25. lokakuuta 2015;
- Y. ottaa huomioon, että Qaryatainissa, Syyriassa, sijaitsevan Pyhän Elianin munkkiluostarin papit kidnapattiin toukokuussa 2015, minkä jälkeen tämä 400-luvulta peräisin oleva luostari jyrättiin maan tasalle, ja toteaa, että luostari oli yksi kulttuurisesti merkittävistä kristittyjen rakennuksista, jotka nk. Isis/Da'esh on tuhonnut;
- Z. ottaa huomioon, että vallattuaan Qaryatainin (Syyriassa) nk. Isis/Da'esh sieppasi 230 kaupungin asukasta, joista suurin osa oli kristittyjä;
- AA. ottaa huomioon, että Isis/Da'esh kidnappasi helmikuussa 2015 yli 220 assyrialaiskristittyä vallattuaan useita Khabur-joen etelärannan maanviljelyskyliä

koillisessa Hassakehin maakunnassa, ja ottaa huomioon, että tähän mennessä vain muutama vanki on vapautettu, kun taas muiden kohtalosta ei ole tietoa;

- AB. toteaa, että Garissassa 2. huhtikuuta 2015 hyökkääjät kohdistivat iskunsa tarkoituksellisesti muihin kuin muslimeihin ja valitsivat kristittyjä raa'asti teloitettaviksi; ottaa huomioon, että al-Shabaab on avoimesti ja julkisesti vakuuttanut käyvänsä sotaa alueen kristittyjä vastaan;
- AC. ottaa huomioon 27. maaliskuuta 2015 julkaistun YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston raportin Irakin ihmisoikeustilanteesta nk. Irakin ja Levantin islamilaisen valtion (ISIL) ja siihen yhteydessä olevien ryhmien väärinkäytösten takia ja erityisesti raportin 16 kohdan, jossa käsitellään ISILin tekemiä rikkomuksia ja uskonnollisia ja etnisiä ryhmiä vastaan tehtyjä hyökkäyksiä, ja panee merkille, että raportin mukaan joitakin siviileihin heidän etniseen tai uskonnolliseen ryhmään kuulumisensa tai oletetun kuulumisensa vuoksi kohdistettuja väkivallantekoja voidaan kaikkien kerättyjen tietojen perusteella pitää mahdollisesti joukkotuhontana;
- AD. panee merkille, että siviilien suojelusta Irakin aseellisessa konfliktissa annetun YK:n Irakin avustusoperaation (UNAMI) raportin (joka kattaa ajanjakson 11. joulukuuta 2014–30. huhtikuuta 2015) mukaan ISIL jatkaa ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden järjestelmällisiä ja laaja-alaisia loukkauksia ja rikkomuksia; toteaa, että joissakin tapauksissa näitä voidaan pitää sotarikoksina, rikoksina ihmisyyttä vastaan ja mahdollisesti joukkotuhontana;
- AE. panee merkille, että 27. heinäkuuta 2015 julkaistussa YK:n ihmisoikeusvaltuutetun raportissa teknisestä avusta, jolla pyritään edistämään ja suojelemaan ihmisoikeuksia Irakissa, todetaan, että YK:n Irakin avustusoperaatio / YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto saavat uskottavista lähteistä edelleen tietoonsa räikeitä ihmisoikeuksien loukkauksia ja rikkomuksia ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksia, joita ISIL on kohdistanut siviileihin ilmeisen laaja-alaisesti ja järjestelmällisesti, ja että joissakin tapauksissa näitä voidaan mahdollisesti pitää sotarikoksina, rikoksina ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhontana (18 kohta);
- AF. ottaa huomioon, että 16. kesäkuuta 2015 annetussa YK:n erityisraportin kertomuksessa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistämisestä ja suojelusta terrorismin torjunnassa todetaan, että on olemassa todisteita siitä, että ISIL on syyllistynyt vakaviin kansainvälisen oikeuden rikkomuksiin, kuten joukkotuhonta, rikokset ihmisyyttä vastaan, sotarikokset ja vakavat ihmisoikeusloukkaukset (11 kohta);
- AG. panee merkille, että 8. heinäkuuta 2015 ihmisoikeusneuvoston 28. istunnossa annetussa ihmisoikeusneuvoston raportissa Irakin valtuuskunta vahvisti, että Da'esh teki raakalaismaisia rikoksia, joita mahdollisesti voitiin pitää joukkotuhontana, rikoksina ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksina ja joita olivat vankien ja aseettomien sotavankien sekä järjestön ideologian kieltäneiden pappien, lasten ja naisten joukkomurhat ja joukkoteloitukset;
- AH. panee merkille, että kun valtio (tai valtiosta riippumaton toimija) selvästi ei pysty suojelemaan väestöään tai itse asiassa on kyseisten rikosten tekijä, suojeluvastuun periaatteen mukaisesti kansainvälisen yhteisön on ryhdyttävä yhteisiin toimiin väestön suojelemiseksi YK:n peruskirjan mukaan;

- AI. toteaa, että Isisin/Da'eshin viime aikoina Lähi-idässä erityisesti assyrialaisiin kohdistamista hyökkäyksistä ja kaappauksista 12. maaliskuuta 2015 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa todettiin, että parlamentti tuomitsee jyrkästi Isisin/Da'eshin ja sen sumeilemattomat ihmisoikeusloukkaukset, jotka ovat Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön määritelmien mukaisia rikoksia ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksia ja joita voitaisiin kutsua kansanmurhaksi (2 kohta);
1. tuomitsee jyrkästi nk. Isisin/Da'eshin ja sen sumeilemattomat ihmisoikeusloukkaukset ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakavat loukkaukset, joita se on tehnyt pyrkiessään tarkoituksellisesti hävittämään kristityt ja muut alkuperäiset uskonnolliset ja etniset vähemmistöt vallassaan olevilta alueilta;
 2. ilmaisee kantanaan, että ne, jotka toimivat yhdessä kristittyihin (kaldealaisiin/assyrialaisiin/syyrialais-ortodokseihin, melkiitteihin, armenialaisiin) ja muihin etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin, joita ovat esimerkiksi jesidit, turkmeenit, šabakit, sabiaanit/mandealaiset, kakait ja kurdit, kohdistuvien julmuuksien ja kansainvälisten rikosten tekemiseksi, suunnittelevat niitä, yllyttävät niiden tekemiseen, tekevät tai yrittävät tehdä niitä, ovat osallisina niiden tekemiseen tai tukevat niitä ja jotka tarkoituksellisesti kohdistavat iskunsa näihin vähemmistöihin nimenomaan etnisistä tai uskonnollisista syistä, syyllistyvät sotarikoksiin, rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhontaan ja heidän julistetaan täten tekevän mainittuja rikoksia ja olevan vastuussa niistä;
 3. kehottaa kaikkia Pariisissa 9. joulukuuta 1948 allekirjoitetun, joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi tehdyn YK:n yleissopimuksen sekä muiden asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten sopimuspuolia ehkäisemään sotarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhontaa alueellaan; vaatii Syyriaa ja Irakia hyväksymään kansainvälisen rikostuomioistuimen lainkäyttövallan;
 4. kehottaa kaikkia vuonna 1948 allekirjoitetun, joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi tehdyn YK:n yleissopimuksen sekä sotarikosten, rikosten ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhonnan ehkäisemistä ja rankaisemista koskevien muiden kansainvälisten sopimusten sopimuspuolia ja erityisesti maiden toimivaltaisia viranomaisia samoin kuin kansalaisia, jotka jollakin tavalla tukevat, tekevät yhteistyötä tai rahoittavat tällaisia rikoksia tai ovat osallisina niiden tekemiseen, toimimaan kaikilta osin yleissopimuksesta ja muista kansainvälisistä sopimuksista johtuvien oikeudellisten velvoitteidensa mukaisesti;
 5. kehottaa toimivaltaisia viranomaisia maissa, jotka jollakin tavalla suoraan tai välillisesti tukevat tällaisia rikoksia, toimivat yhteistyössä niiden tekemiseksi tai rahoittavat tällaisia rikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan tai joukkotuhontaa tai ovat osallisina niiden tekemiseen, toimimaan kaikilta osin kansainvälisestä oikeudesta johtuvien velvoitteidensa mukaisesti ja lopettamaan tällaisen tuomittavan toiminnan, sillä se aiheuttaa valtavia vahinkoja Irakin ja Syyrian yhteiskunnille ja erityisesti kristityille ja muille uskonnollisille vähemmistöille ja horjuttaa vakavasti naapurimaita sekä kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta;
 6. kehottaa kaikkia kansainvälisen yhteisön maita parantamaan oikeus- ja tuomioistuinjärjestelmiään, jotta ne voivat estää kansalaisiaan ja asukkaitaan

matkustamasta pois maasta liittyäkseen Isisiin/Da'eshiin ja osallistumasta sotarikoksiin, rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja Irakin ja Syyrian kristittyjen ja muiden uskonnollisten vähemmistöjen joukkotuhontaan, sekä varmistamaan, että mikäli he tekevät kyseisiä rikoksia, heitä vastaan nostetaan mahdollisimman pian rikossyyte ja että tämä koskee myös verkossa tapahtuvaa yllyttämistä tällaisiin rikoksiin ja tuen antamista niille;

7. kehottaa kaikkia hallituksia ja viranomaisia, myös Euroopan unionia (erityisesti Euroopan ulkosuhdehallintoa) ja sen jäsenvaltioita sekä kansainvälisiä elimiä ja toimielimiä sekä niiden johtajia ja edustajia käyttämään nk. Isisin/Da'eshin kristittyihin ja muihin alkuperäisiin uskonnollisiin vähemmistöihin, esimerkiksi jesideihin, kohdistamista julmuuksista niiden oikeita nimiä: rikos ihmisyyttä vastaan, sotarikos ja joukkotuhonta;
8. kehottaa YK:ta ja YK:n pääsihteerää, erityisedustajia, erityisraportoijia ja YK:n ihmisoikeusvaltuutettua käyttämään Irakin ja Syyrian kristittyihin ja muihin vähemmistöihin näissä paikoissa kohdistettavista julmuuksista niiden oikeita nimiä: sotarikos, rikos ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhonta;
9. tunnustaa kaikkien Irakissa ja Syyriassa asuvien alkuperäisten ja muiden uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen luovuttamattoman oikeuden asua edelleen historiallisilla ja perinteisillä kotiseuduillaan ja elää siellä ihmisarvoista, tasa-arvoista ja turvallista elämää sekä harjoittaa uskontoaan vapaasti ilman minkäänlaista pakottamista, väkivaltaa tai syrjintää sekä tukee tätä oikeutta ja vaatii kaikkia kunnioittamaan sitä; katsoo, että kristittyjen ja muiden alueen alkuperäisten asukkaiden kärsimyksen ja joukkopaon lopettamiseksi alueen kaikkien poliittisten ja uskonnollisten johtajien on annettava selkeä ja yksiselitteinen lausunto, jossa tuetaan heidän pysymistään asuinsijoillaan ja täysimääräisiä ja tasa-arvoisia oikeuksia kotimaidensa kansalaisina;
10. vaatii kansainvälistä yhteisöä, myös EU:ta ja sen jäsenvaltioita, varmistamaan riittävät turvallisuusolosuhteet ja tulevaisuudennäkymät etnisille ja uskonnollisille vähemmistöille, jotka ovat joutuneet jättämään kotimaansa tai siirtymään kotiseudultaan, ja toteuttamaan mahdollisimman pian käytännössä heidän oikeutensa palata kotiseuduilleen, säilyttää kotinsa, maansa, omaisuutensa ja tavaransa sekä kirkkonsa ja uskonnolliset ja kulttuurikohteensa ja kyetä elämään ihmisarvoista elämää nyt ja tulevaisuudessa;
11. tuomitsee ja torjuu kaikki sellaiset islaminuskon sanoman tulkinnat, joilla luodaan pohja väkivaltaiselle, julmalle, totalitaariselle, sortovaltaa käyttävälle ja laajentumishakuiselle ideologialle, joka toimii oikeutuksena kristittyjen vähemmistöjen hävittämiseksi; kehottaa Islamilaisten maiden yhteistyöjärjestöä (OIC) ja sen elimiä, Persianlahden arabimaiden yhteistyöneuvostoa (Persianlahden yhteistyöneuvostoa, GCC) ja muslimijohtajia tuomitsemaan jyrkästi nk. Isisin/Da'eshin kristittyihin ja muihin alkuperäisiin uskonnollisiin vähemmistöihin kohdistamat julmuudet ja käyttämään niistä niiden oikeita nimiä: rikos ihmisyyttä vastaan, sotarikos ja joukkotuhonta;
12. vaatii YK:n turvallisuusneuvostoa, kun muut kansalliset tai kansainväliset mekanismit ovat jo epäonnistuneet, harkitsemaan Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan VII luvun käyttöä turvasatamien perustamiseksi, jotta YK:n valtuuttamat joukot voivat suojella siirtymään joutuneita kristittyjä ja muita uskonnollisia vähemmistöjä;

13. vaatii EU:n humanitaarisesta avusta ja kehitysavusta vastaavia yksiköitä tekemään tiivistä yhteistyötä työssään, jota ne tekevät suoraan kristittyjen kirkkojen ja yhteisöjen sekä muiden vainojen kohteena olevien uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen tunnustettujen johtajien kanssa ja huolehtimaan siitä, että näitä ei suljeta suunnitelmien tai käytännön toteutuksen ja avun jakamisen ulkopuolelle, jotta voidaan vastata paremmin kirkkojen ja yhteisöjen ja yleensä ihmisten tarpeisiin; katsoo, että esimerkin hyvästä toimintatavasta tarjoaa Arbilin kaupunki (Irakissa), missä kaldealaiskatolisen arkkipiispan Bashar Matti Wardan johdolla maan sisällä siirtymään joutuneet ihmiset muodostivat yhteisön, joka tarjoaa koulutilat (esikoulusta aina yliopistokoulutukseen), ja vuoden päästä avasivat pieniä myymälöitä ja yrityksiä, jotka palvelevat isäntäyhteisöä;
14. korostaa, että edellä mainittujen YK:n yleissopimusten ja sopimusten mukaan syyllisistä ketään ei saa jättää rankaisematta, ja toteaa, että tämä koskee myös niitä, jotka ovat toimineet yhdessä kyseisten tekojen tekemiseksi, suunnitelleet, yllyttäneet, tehneet tai yrittäneet tehdä kyseisiä tekoja, ja katsoo, että syyllisten olisi vastattava teoistaan toimivaltaisissa kansallisissa tai kansainvälisissä tuomioistuimissa, joita ovat sekä olemassa olevat tuomioistuimet että erityisesti tätä tarkoitusta varten perustetut tuomioistuimet;
15. ei hyväksy missään nimessä ja pitää laittomana nk. Isisin/Da'eshin johtajan ilmoitusta, jonka mukaan se on perustanut kalifaatin nyt hallussaan oleville alueille; korostaa, että islamilaisen kalifaatin perustaminen ja laajeneminen sekä muiden väkivaltaisten ääriliikkeiden toiminta Lähi-idässä muodostavat välittömän uhan alueen ja Euroopan maiden turvallisuudelle ja loukkaavat selkeästi ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Syyrian hallitukselle ja parlamentille, Irakin hallitukselle ja edustajien neuvostolle, Kurdistanin aluehallinnolle, Islamilaisten maiden yhteistyöjärjestön (OIC) toimielimille, Persianlahden arabimaiden yhteistyöneuvostolle (Persianlahden yhteistyöneuvosto, GCC), YK:n pääsihteerille, YK:n yleiskokoukselle, YK:n turvallisuusneuvostolle sekä YK:n ihmisoikeusneuvostolle.